

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ครูผู้สอน

ครูสุกฤณา

ครูนจักษ์

นกเขียน

สุขเจริญ



การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน



จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง
๒. นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนในการมีส่วนร่วม
ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
๓. ตระหนักและเห็นความสำคัญในการดูแลรักษา
สิ่งแวดล้อมในชุมชน



ทบทวนความรู้



...คำถามชวนคิด...

๑. สิ่งแวดล้อมในชุมชนของนักเรียนมีการ
เปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ลองอธิบายและ
ยกตัวอย่าง

ตอบ พื้นที่ป่าชุมชนลดลงแหล่งน้ำบางแห่งมีขยะ



...คำถามชวนคิด...

๒. สาเหตุใดที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเกิดการเปลี่ยนแปลง

ตอบ การกระทำของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า จะทำให้พื้นที่ป่าลดลงหรือการทิ้งขยะด้วยความไม่ระวังลงในแหล่งน้ำ



...คำถามชวนคิด...

๓. นักเรียนคิดว่า ผลกระทบที่ตามมาจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมดังกล่าวคืออะไร

ตอบ การที่ไม่มีพื้นที่ป่าไม้จะทำให้สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่อาศัย และความชื้นของดินลดลงหน้าดินถูกทำลายได้ง่ายและผลกระทบที่เกิดจากการทิ้งขยะในแหล่งน้ำจะทำให้สัตว์น้ำและพืชน้ำตายเพราะน้ำเกิดเน่าเสีย



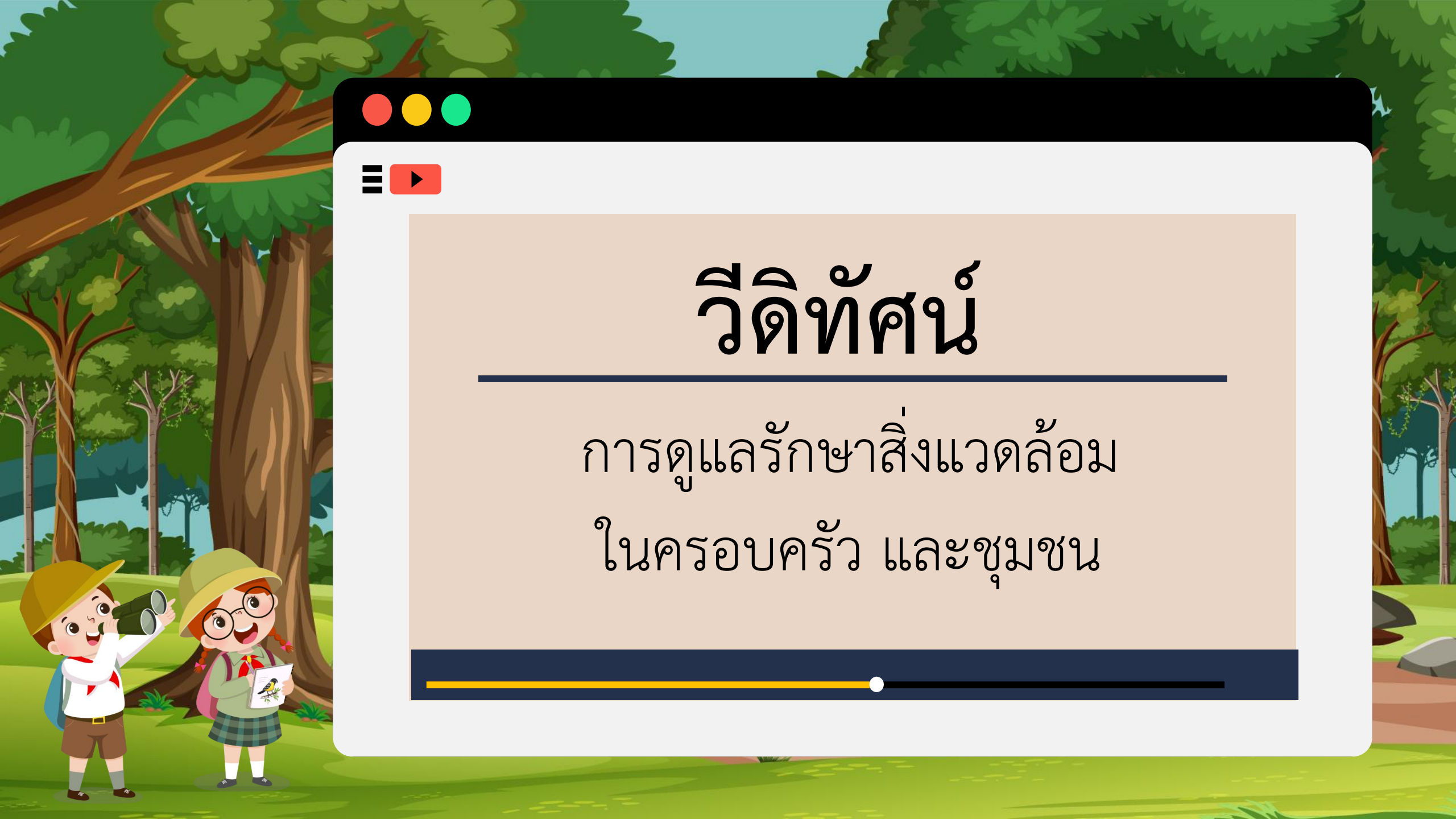
การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน



การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

เมื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญกับการดำรงชีวิตของผู้คนในชุมชน จึงเป็นหน้าที่ของเราทุกคนในชุมชนที่จะต้องช่วยกันดูแลรักษาเอาไว้ไม่ให้เสื่อมสภาพหรือขาดความอุดมสมบูรณ์





วิถีทัศน์

การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
ในครอบครัว และชุมชน

บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ป.3

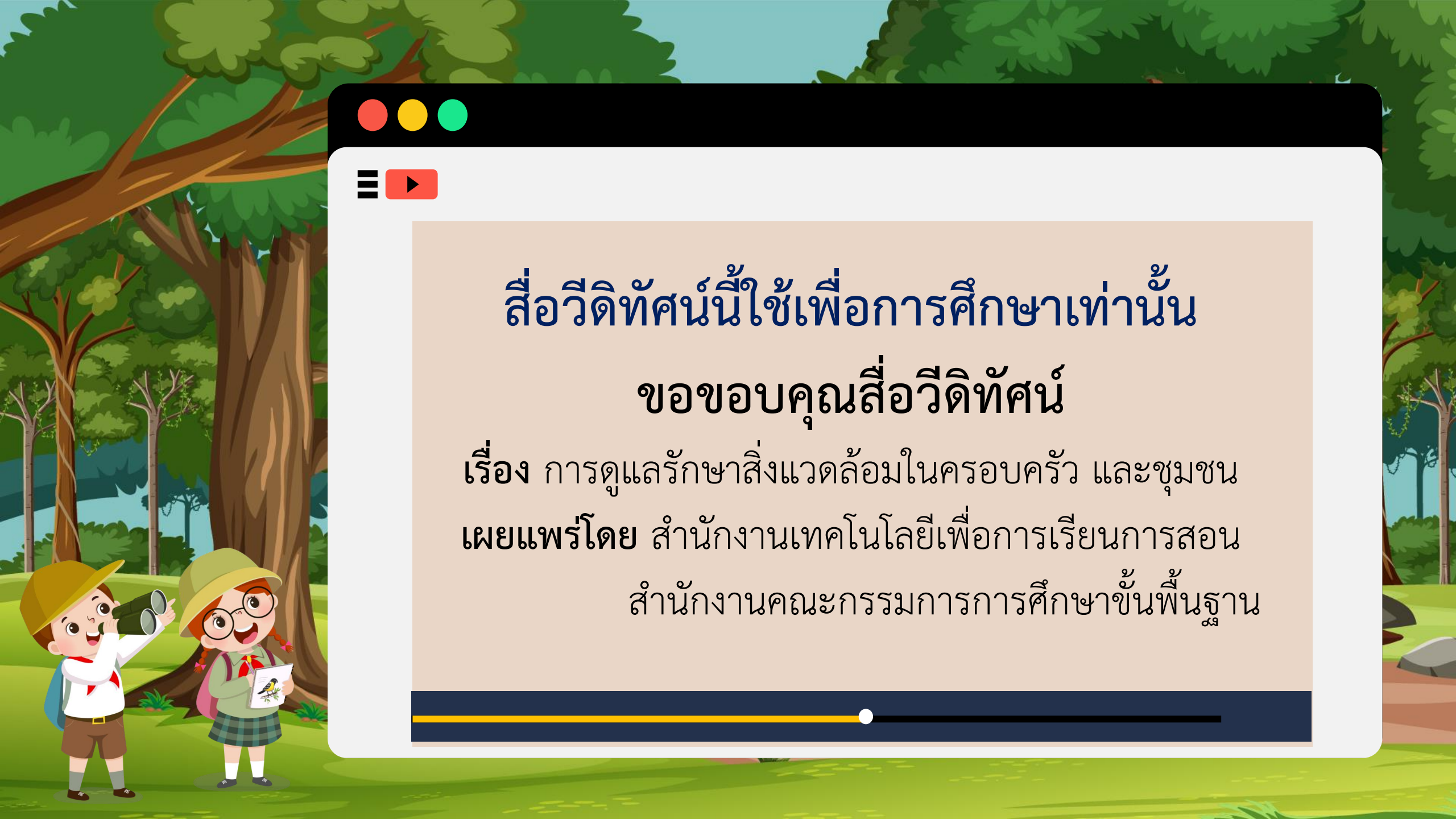
โครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย (One Tablet Per Child)



จัดทำโดยสำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน



ทาง www.otpchelp.com เป็นเพียงผู้เผยแพร่เท่านั้นเนื่องจาก
สื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ชุดนี้มีประโยชน์มาก จึงอยากเป็นส่วนหนึ่งร่วมเผยแพร่
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอน สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองที่สนใจ



สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในครอบครัว และชุมชน

เผยแพร่โดย สำนักงานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน



การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน



๑. การมีส่วนร่วมในการ
จัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๒. แนวทางการฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมในชุมชน

๓. การมีส่วนร่วมอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑. การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนสามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

การคิดใหม่

การนำกลับมาใช้ใหม่

การลดการใช้

การใช้ซ้ำ

การซ่อมแซม

การปฏิเสธ

การตอบแทน



การคิดใหม่

เป็นการเปลี่ยนความคิดเรื่องการใช้ทรัพยากร
อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยไม่ได้ทำตามกระแสแต่ทำ
จากใจหรือจิตสำนึกที่ดี



ที่มาของรูปภาพ <https://www.palmmade.com/article/๑๒๗/>



ที่มาของรูปภาพ <https://www.inlily.com/bagtype>



ที่มาของรูปภาพ <https://www.annprinting๙๕.com/product/๒๗๙>

การนำกลับมาใช้ใหม่

เป็นการนำวัสดุที่หมดสภาพแล้วหรือที่ใช้แล้วมา
แปรสภาพด้วยกระบวนการต่าง ๆ เพื่อนำกลับมาใช้หรือ
แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่



ที่มาของรูปภาพ <https://tonghengplastic.com/milkcarton>



ที่มาของรูปภาพ <http://www.portfolios.net/forum/topics/๒๙๘๘๘๓๙:Topic:๑๐๐๐๓๗๑?overrideMobileRedirect=๑>



การลดการใช้

เป็นการลดการใช้ทรัพยากรให้เหลือเท่าที่จำเป็น
หรือนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด



ที่มาของรูปภาพ <https://littlebiggreen.co/blog>



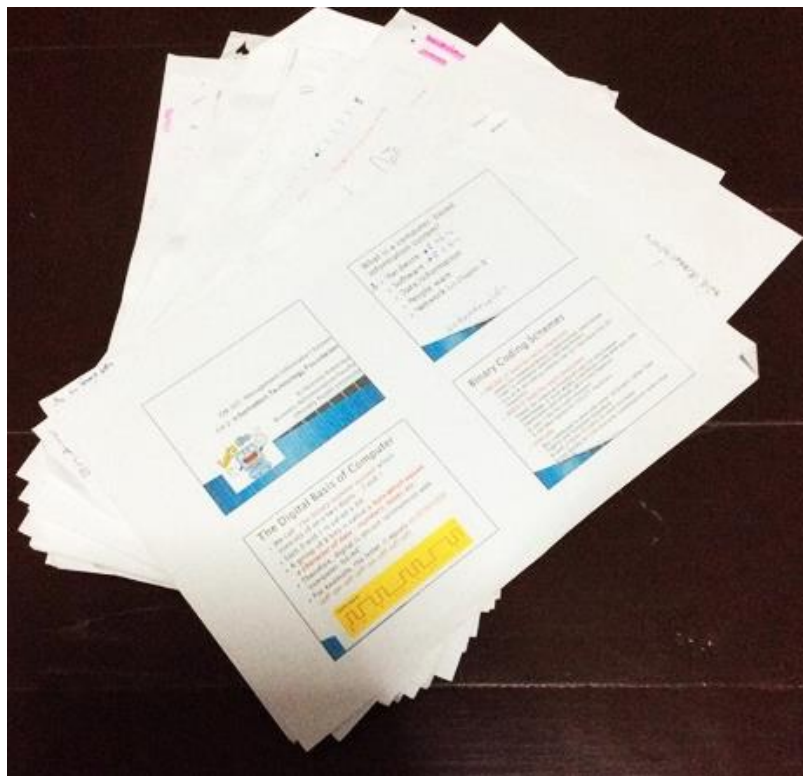
ที่มาของรูปภาพ <https://www.ของพรีเมียมสินค้าพรีเมียม.com>



ที่มาของรูปภาพ <https://pantip.com/topic/๓๑๘๘๓๑๐๑>

การใช้ซ้ำ

เป็นการนำกลับมาใช้ใหม่หรือใช้อีกครั้ง หรือหลาย ๆ ครั้ง



ที่มาของรูปภาพ <https://pantip.com/topic/๓๒๙๔๕๐๒๗>



ที่มาของรูปภาพ <https://pantip.com/topic/๓๐๔๓๙๗๗๒>



ที่มาของรูปภาพ <https://www.sanook.com/home/๕๕๗๗>

การซ่อมแซม

เป็นการซ่อมแซมให้ใช้การได้ใหม่



ที่มาของรูปภาพ <https://www.naibann.com/๒๐-broken-items-turned-into-works-of-art>



ที่มาของรูปภาพ <https://www.naibann.com/๒๐-broken-items-turned-into-works-of-art>

การปฏิเสธ

เป็นการปฏิเสธการใช้ทรัพยากรแบบครั้งเดียวทิ้ง เช่น หลอดดื่มน้ำ หรือการปฏิเสธใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำลายสิ่งแวดล้อม



ที่มาของรูปภาพ <https://www.thairath.co.th/tags/กล่องโฟม>

การตอบแทน

เป็นการตอบแทนธรรมชาติที่ช่วยให้เรามีทรัพยากร
ที่นำมาใช้ประโยชน์



ที่มาของรูปภาพ <https://www.chiangmainews.co.th/page/archives/๔๗๗๒๖๑>



ที่มาของรูปภาพ <https://www.pprinciple.net>

๒. แนวทางการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในชุมชน



การฟื้นฟูดิน

การฟื้นฟูน้ำ

การฟื้นฟูป่าไม้

การฟื้นฟูดิน

- ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก
- นำอินทรีย์วัตถุ มาโรยบนผิวดินอินทรีย์วัตถุจะค่อย ๆ ย่อยสลายทำให้ดินร่วนซุยและช่วยเพิ่มธาตุอาหารในดิน
- การพรวนดิน ทำให้ดินมีช่องว่างให้อากาศและน้ำแทรกตัวในดินได้ดีขึ้น



ที่มาของรูปภาพ https://www.technologychaoban.com/bullet-news-today/article_๑๒๗๔๕๓

การฟื้นฟูน้ำ

- รักษาแหล่งต้นน้ำที่สำคัญ
- ไม่ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในน้ำ
เพื่อให้น้ำใสสะอาด
- รณรงค์ให้ช่วยกันดูแลรักษาแหล่งน้ำ



ที่มาของรูปภาพ <https://www.chula.ac.th/cuinside/๒๕๒๔๐>

การฟื้นฟูป่าไม้

- ปลูกต้นไม้เพิ่ม เพื่อชดเชยและทำให้ป่าไม้ฟื้นตัวเร็วขึ้น
- สร้างป่าชุมชน ชุมชนที่อยู่ใกล้กับป่า ทำหน้าที่ดูแลป่า



ที่มาของรูปภาพ <https://www.seub.or.th/tag/ปลูกป่า>

๓. การมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน

การมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน
ถือเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องช่วยให้ความ
ร่วมมือกับกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน



การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- ร่วมรณรงค์ให้ผู้คนเห็นคุณค่าความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
- ร่วมกันเป็นจิตอาสา บำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน
- ช่วยกันดูแลการบุกรุกทำลายสิ่งแวดล้อม
- ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- ศึกษาทำความเข้าใจหรือจัดทำข้อมูลพื้นฐานสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน แล้วเผยแพร่ให้สาธารณชนได้ทราบผ่านทางเครือข่ายของชุมชน



...คำถามชวนคิด...

การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ได้ผลดีแบบยั่งยืน ควรเริ่มที่ใคร
เป็นอันดับแรก เพราะเหตุใด

ตอบ ควรเริ่มต้นจากตนเอง เพราะเมื่อเราปฏิบัติแล้วและปฏิบัติ
อย่างต่อเนื่องเราก็สามารถแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้

๕ ชั้นปฏิบัติ



คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๔

เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน



คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนทำใบงานที่ ๔
เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๔ เรื่อง
การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงาน
๓. ครูเดินดูความเรียบร้อยและให้ความ
ช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๔

เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน



ใบงานที่ ๕ เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
สังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายว่านักเรียนจะมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้อย่างไร

ใบงานที่ ๕
เรื่อง การจัดการ
สิ่งแวดล้อมในชุมชน



เฉลยใบงานที่ ๔

เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน



เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
สังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายว่านักเรียนจะมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้อย่างไร

นำสิ่งของที่ยังใช้ประโยชน์ได้
กลับมาใช้ใหม่ เช่น การนำ
กล่องนมมาทำกระเป๋

ใช้ถุงผ้า ลดการใช้ถุงพลาสติก
ใช้แก้วนำส่วนตัว
ลดการใช้แก้วน้ำแล้วทิ้ง

นำสิ่งของที่ยังใช้
ประโยชน์ได้มา
ใช้ ซ้ำ เช่น
กระดาษ หรือ
เสื้อผ้าที่ใสไม่ได้
ก็เอาไปบริจาค



ซ่อมแซมสิ่งของ
เพื่อให้ได้ใช้ต่อ
เช่น ของเล่น

ปฏิเสธการใช้พลาสติก
หรือทรัพยากรที่สิ้นเปลือง

ปลูกต้นไม้ เพื่อทดแทน
ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ไป
เพื่อลดภาวะโลกร้อน

เฉลยใบงานที่ ๔

เรื่อง การจัดการ สิ่งแวดล้อมในชุมชน



สรุปบทเรียน

การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นการดำเนินการเพื่อให้ชุมชนสามารถจัดการสิ่งแวดล้อมรวมทั้งทรัพยากรต่าง ๆ ภายในชุมชน โดยคนในชุมชนทุกคนมีหน้าที่ร่วมกันจัดการและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมไม่ให้เสื่อมสภาพหรือขาดความอุดมสมบูรณ์ด้วยวิธีที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละชุมชน



ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน

คำชี้แจง ๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน ตามระดับการประเมินต่อไปนี้

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ก่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. วิเคราะห์สาเหตุการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชน	☆☆☆☆☆
๒. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดมลพิษที่เป็นต้นเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม	☆☆☆☆☆
๓. วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชน	☆☆☆☆☆
๔. อธิบายการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง	☆☆☆☆☆

*หมายเหตุ : ครูเติมประเด็นที่สอดคล้องกับหัวเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....

☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....

☆☆☆ จำนวน.....

๓. วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ก่อนข้างดี ดี ดีมาก

๔. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ที่นักเรียนวางแผนจะพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ ตั้งใจทำงานตามที่ครูมอบหมาย

☐ มีสมาธิในการเรียน

☐ มีมารยาทในการฟังและการพูด

☐ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

*หมายเหตุ : ครูเติมหัวข้อที่เชื่อมโยงกับประเด็นการประเมินและต้องการให้นักเรียนวางแผนพัฒนาตนเอง

แบบประเมินตนเอง



บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕

ชุมชนเมืองและชุมชนชนบท
เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง





สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑

เรื่อง สภาพแวดล้อมของชุมชนในฝัน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

